

МЕДИА МОНИТОРИНГ

18 АПРИЛ 2023 г.

Член на:

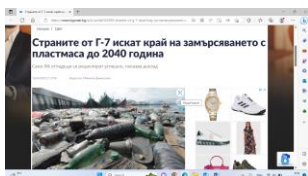

Източник: [Onair.bg](https://www.bgonair.bg)

Заглавие: Страните от Г-7 искат край на замърсяването с пластмаса до 2040 година

Само 9% отпадъци се рециклират успешно, показва доклад

Линк: <https://www.bgonair.bg/a/4-world/302593-stranite-ot-g-7-iskat-kray-na-zamarsyavaneto-s-plastmasa-do-2040-godina>

Текст: Министрите на околната среда и климата от Г-7 искат край на новите пластмасови замърсявания в своите страни до 2040 г. Това се казва в съвместно изявление, публикувано след разговори в Япония, предаде АП.

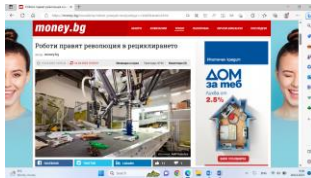
Поетапното премахване ще бъде постигнато чрез "насърчаване на устойчиво потребление и производство на пластмаси, увеличаване на тяхната циркулярност в икономиката и екологично управление на отпадъците", се казва в изявлението на екоминистрите от страните от Г-7.

Пластмасовите отпадъци са се удвоили в световен мащаб за 20 години и само 9% се рециклират успешно, показва анализ на групата на развитите страни на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие, информира БНР. В съвместното изявление се заявява ангажираност да се намали "до нула допълнителното пластмасово замърсяване до 2040 г."

Източник: [Money.bg](https://money.bg)

Заглавие: Роботи правят революция в рециклирането

Линк: <https://money.bg/innovations/roboti-pravyat-revolyutsiya-v-retsikliraneto.html>

Текст: Рециклиращата индустрия в САЩ започна внедряване на роботизирани системи, които сортират отпадъците по-бързо и надеждно от хората, а освен това имат изкуствен интелект, чрез който се събират данни за това какво и как се изхвърля, пише Axios в свой материал.

Контекст: Все още се произвеждат пластмасови изделия, които са трудни за рециклиране, а освен това човешкият фактор води до замърсяване по веригата на повторното оползотворяване.

Това е индустрия, която оперира в ниша с огромен финансов потенциал и затова средства за нови разработки не се жаят.

Цифром и словом: В САЩ в момента се рециклират 32% от битовите отпадъци, което е доста по-добре от 7-те процента през 1960 г., но все пак не е достатъчно. Без разделно събиране се губят до една четвърт от полезните материали заради замърсяване, а трудностите около намирането на хора за този тежък и неквалифициран труд се отразява зле на ефективността.

Затова и не е изненада, че разработчиците на роботи за сепариране на отпадъци привличат финансиране за милиони долари.

Детайли: Ключово за новите роботи е машинното зрение с AI. Алгоритмите в реално време разпознават какво точно се движи на конвейера и насочват "ръцете" прецизно и с най-добрата последователност от движения за ефективно сепариране на отделните материали.

За целта роботът се "обучава" три месеца да разпознава отпадъците, след което започва работа. Машината заема толкова място, колкото и човек, а работи като за двама - обработва по 80 единици отпадък в минута. За разлика от тях, не се уморява от тежката и монотонна работа.

Подобно на човек, Роботът се "научава" да разпознава и обработва нови видове опаковки, като след това запазва високата си ефективност.

Още нещо: Много от компаниите в сферата посочват, че техните системи могат да се използват и за събиране на данни за ефективността на дадена опаковка -

например, дали масово се изхвърля с голямо количество продукт, който не може да излезе от нея. Това може да бъде полезно на производителите.

Разпознаването на опаковки освен това означава разпознаване на брандове - случващото се на фаза рециклиране може да ориентира играчите на пазара кой как се справя.

От друга страна: Автоматизацията е хубаво нещо, но не е магическа пръчка. Първите компании, които са вкарали в употреба роботи за рециклиране, виждат бърза, но не твърде прецизна работа - както и при човека, няма как без "обучение".

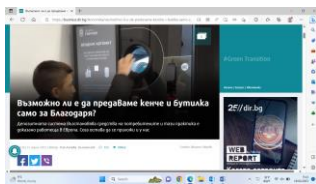
Очакването е, че машините няма да заменят хората, а ще им помогнат да се насочат към по-специализирани задачи.

Източник: [Дир](#)

Заглавие: Възможно ли е да предаваме кенче и бутилка само за Благодаря?

Депозитарна сисема възстановява средства на потребителите и тази практика е доказано работеща в Европа. Сега остава да се приложи и у нас

Линк: <https://business.dir.bg/ikonomika/vazmozhno-li-e-da-predavame-kenche-i-butilka-samo-za-blagodarya>

Текст: Навън все още виждаме масово изхвърлени пластмасови бутилки, някои са в цветните контейнери, но много от тях са по улиците. Извън грозната гледка, която явно не ни притеснява, идват и по-строгите правила на Брюксел. До 2025 г. трябва да рециклираме 77% от пластмасовите бутилки за еднократна употреба. Всяка нова бутилка трябва да съдържа 25% материал от рециклирана пластмаса до 2025 г.

Какво правим в момента? В жълтите контейнери събираме пластмаса, стъкло и алуминиеви кенчета, но често отпадъкът е смесен и не е годен директно за рециклиране. Затова търсим все по-ефективни методи. Вариант е депозитната система, която се прилага вече в 12 държави, а още 13 планират да я въведат. В България тепърва започваме да водим разговор по този въпрос. Всъщност още не го водим сериозно. Преди 10 дни две от веригите също обявиха, че започват да събират пластмасови бутилки и кенове. За приемането им обаче не е предвидено парично "възнаграждение" или връщане на депозит, а само ваучер за пазаруване. Депозитът в страните-членки се движи от 0,10 до 0,30 еврота.

Засега при нас системата започва с доброволни инициативи за връщане на капачки, на бутилки, на инициативи на общини като Габрово например. Хората са готови да връщат бутилките само и за едно "благодаря". Но въпросът е малко по-сложен. Депозитната система е връщане на пластмасови бутилки, бутилки от стъкло и/или алуминиеви кен бутилки срещу депозит, който вече сме платили в магазина. Въпросът е как това ще се организира у нас, ще участва ли държавата

и как, по какъв начин ще се включи бизнесът. Важни са и организациите и дали ще участват магазините. Но най-правилното е може би депозитната система да не се прави от отделни организации или общини, защото съвсем може да не бъде ефективна, ако не е на национално ниво.

Заместник-министърът на околната среда и водите Ренета Колева каза, че предстои да бъде пусната процедура за проучване на опита на Европа за въвеждане на депозитната система. Всъщност необходимо е да се даде ясна оценка как би могла да бъде въведена тази система у нас, какво ще е участието на държавата, какво ще е участието на бизнеса. Ние не можем да стартираме инициатива без да има регулации и ясна позиция и на държавата, каза пред 3eNews и Dir.bg Жана Величкова, изпълнителен директор на Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България. Бизнесът очаква това детайлно проучване на пазара на търговските вериги и точно как държава, магазини, производители биха могли да се случат, какъв да бъде депозитът, как и кой ще реализира събирането на отпадъците, допълни тя.

Първите вендинг машини за връщане на бутилки и кенове вече са факт в Габрово

Практиката във всяка една от страните-членки, където работи депозитната система, е много различен. Подобни практики има вече и у нас, като Габрово е пионер в това отношение. По програма "Околна среда" общината купува за 70 000 лева две вендинг машини. Те работят вече от една година, като приемат алуминиеви кенчета и пластмасови бутилки обратно. Автоматите приемат всички алуминиеви размери кенове и пластмасови бутилки с обем до 3 литра. Няма ограничение за вида на напитките и течностите, за чието опаковане са били предназначени те. Разбира се, недопустими за предаване са опаковките на опасни вещества, сподели с 3eNews и Dir.bg Мария Радойчева, главен експерт дирекция "Инфраструктура и екология" в Община Габрово.

Чрез вендинг системата постъпват изключително "чисти" отпадъци. Те се предават директно на компания, която осъществява последващо рециклиране. Резултатите са повече от впечатляващи, признават от Габрово. Данните сочат, че до момента чрез двата автомата са предадени над 374 000 опаковки. Пластмасовите опаковки са около 7 тона, алуминиевите кенчета - 1,5 тона. Количество от 8 тона не е много спрямо общото количество на битовите отпадъци. Те са сериозен дял спрямо количествата опаковки от цветните контейнери за разделно събиране. По данни на община Габрово организацията по оползотворяване е събрала 32 тона. Така дялът на отпадъците, събрани чрез двете вендинг машини, е 20% от общото количество отпадъци от опаковки, предадени чрез цветните контейнери, каза Радойчева.

Месечно хиляди жители на общината използват автоматите за обратно приемане на отпадъци. Машините се използват и от жителите на съседните населени места. Гражданите споделят своето положително мнение. С най-голям ентузиазъм участват децата, които така изграждат трайни навици и ангажирано отношение към отпадъците.

Ползите са обвързани с постигането на заложените пред общините цели за рециклиране на отпадъците, промяна на обществените нагласи, информираност и мотивиране на населението за разделно събиране на отпадъци.

Затрудненията към националната депозитна система са основно финансови и донякъде законодателни. Общините трудно разполагат с големи бюджети, които да осигурят комфорта за закупуване и експлоатиране на множество вендинг автомати. За да работи успешно системата, е необходимо да се прецизира целият процес от поставянето на отпадъка в машината през своевременното обслужване и почистване, до предаването за рециклиране на суровините. А община Габрово вече споделя своя път с други институции и организации.

"Вендинг системата на община Габрово не връща физически пари или монети, тъй като нямаме законово право да изкупуваме отпадъчни суровини", каза Радойчева. Освен това депозитният модел работи едва тогава, когато при закупуването на опаковката от клиента, стойността, определена за нея, се заплаща на търговеца, съответно след предаването на опаковката тази сума се възстановява на потребителя/клиента. За да се случи това, са необходими допълнителни регламенти и законодателство, които да валидират този процес, допълни експертът. Търговските обекти и към момента имат стимул да го направят, който обаче за сега е по-скоро с рекламна и имиджова цел, отколкото с икономическа. Вендинг машината в Габрово връща бележка с надпис "Благодаря Ви".

Партньори на вендинг системата там са няколко търговски обекта - местна верига магазини, аптека и книжарница, които предлагат ваучери за отстъпки при пазаруване. Какви са следващите стъпки? Системата може да се развие с още пилотни инициативи и с още партньорства, чрез изграждане на система, проследяваща пътя на отпадъка и включване на различни участници в нея. Разбира се, може да се разшири и чрез интеграцията с други системи, на търговски обекти, на държавата или на други общини, когато депозитните системи станат масово явление, а не изключение, каза в отговор Радойчева.

Важно е да започне реален процес на въвеждане на депозитна система

Най-важното е да има не само намерение, а да се започне реален процес по внедряване на депозитна система. И непременно трябва да бъде прецизиран начинът, по който се предоставя депозитът. Различните стимули също могат да допринесат за успеха на системата, като се даде алтернатива стойността на опаковката да се възстановява на клиента или да се насочва към определена кауза/дарителска кампания, обясни експертът.

В община Камено от тази година също има разположен вендинг автомат, а в последните дни още 15 машини са разположени в търговските обекти на две от големите вериги супермаркети. Примерът на Габрово става все по-заразителен. Троян и Петрич също са проявили интерес да проучат опита на колегите си, има все повече инициативи от страна на бизнеса да се създава и български модел на депозитна система.

Автоматите са на стойност около 70 000 лв., но след първоначалната инвестиция са необходими и средства за обслужване на системата, както и такива за осигуряване на стимули, а това е цялостна инвестиция, която е много трудно да бъде изплатена и на практика невъзможно да бъде икономически изгодна, каза Радойчева.

Ако се смени подходът на функциониране и тези пилотни инициативи се превърнат в национална система, то тогава един бъдещ оператор, подкрепен от съответните законови разпоредби, би могъл да инвестира в депозитната

система. То би могло да доведе не само до възвръщаемост, но и мотивация системата да се надгражда постоянно. От друга страна, цената зависи в голяма степен от модела, функциите и капацитета на машините. Зависи също така и от обема на доставените машини, като и марката вероятно оказва влияние. Както с всяко нещо, вероятно конкуренцията ще се отрази върху пазара, посочи специалистът по екология от Габрово.

В България все още няма въведена система за парично насърчаване на гражданите да изпълняват политиките. Ние го правим доброволно. Не само това, всъщност плащаме тази такса с всяка закупена бутилка.

Различният опит на малка Исландия и на Финландия, която е приблизително колкото България

Най-старата депозитна система в Европа е в Швеция и започва през 1984 г., а най-новата функционира от началото на миналата година в Латвия. Само преди две седмици бяха представени и депозитните системи на още две страни - Исландия и Финландия, като част от инициативата на европейската платформа, обединяваща всички депозитни системи Reloop Europe "Deep Dive into European DRS".

Депозитната система в Исландия работи от 1989 г., но интересното е, че тя е със сравнително малко население от над 370 000 души. Тя обхваща цялата страна и обработва опаковки от алуминий, стомана, пластмаса и стъкло. Основната разлика с другите системи е, че в нея не участват магазини и ресторанти, както и не се получават ваучери, каза управляващият директор на исландската депозитна система "Ендурвинслан" (Endurvinnslan) Хелги Ларусон. Депозитът е 0,13 евро.

В началото системата е била собственост на правителството, но впоследствие част от собствеността е отстъпена на частна компания. Тя е разработена не с цел рециклиране, а за предотвратяване на замърсяването на околната страна. Обхваща опаковки от всякакви напитки, включително стъклени бутилки от сода, вино и алкохол. Машините работят с висока скорост и приемат 150 бутилки на минута, като всеки човек носи средно по 200 бутилки на посещение. Компанията приема повредени бутилки, кенчета и бутилки без етикети.

Към момента на територията на страната са разположени общо 64 депозитни пункта. В по-малките населени места пунктовете работят без оборудване, цялата обработка на опаковките се извършва ръчно. Страната въвежда и развива системата още преди Европа да започне да въвежда строги регулации. А днес почти всички - или 95% - опаковки се рециклират, което е над средното за Европа.

В Исландия срещу предадените опаковки клиентите не получават ваучери, а депозити. Това се случва по банков път. Когато клиент отиде до машините за връщане на опаковки, с един клик в приложение на телефона си той може да получи своя депозит.

Според Ларусон ползата от депозитната система в Исландия на първо място е спестяването на въглеродни емисии. Чистият материал може да бъде продаден за добра цена. Страната изнася годишно около 1700 тона алуминий, 1300 тона PET пластмаса и 6000 тона стъкло. Един от най-сериозните проблеми е свързан с многобройните туристи, които обикновено не са запознати с нея. Тази година например се очаква туристите да надвишат с 10 процента броя на местното

население. Затова операторът на системата планира засилена информационна кампания. Друг проблем са бежанците, тъй като обикновено те нямат банкови сметки, по които да им бъдат превеждани депозитите. Затова за 2 часа дневно в една от станциите работи служител, който изплаща депозити в брой.

По различен начин стоят нещата при депозитната система във Финландия, която е въведена през 1996 г. и се управлява от организация "Палпа" (PALPA). Населението на страната е над 6,5 млн. души, затова и пунктовете са значително повече - 800. Финландската депозитна система работи с кенчета, PET бутилки и стъклени бутилки, които подлежат на рециклиране. Оборътът ѝ е около 80 млн. евро годишно, а възстановените депозити на потребителите са над 350 млн. евро.

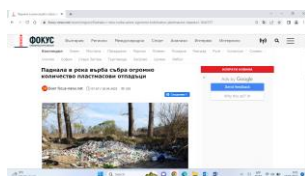
Според финландското законодателство за управление на отпадъците всеки магазин, който участва в системата, трябва да приема опаковките от потребителите и да им изплаща депозит. Същото важи за павилионите и бензиностанциите. В зависимост от големината на обекта магазините са задължени да приемат обратно празните опаковки. Във Финландия има строги изисквания за формата и дизайна на опаковките, които могат да се приемат. Всички производители трябва да изпращат моетри от своите опаковки на компанията, преди да ги пуснат за продажба в търговските мрежи. Във Финландия също туристите създават главоболия за депозитната система.

Затова първата ни и основна задача е да се научим ние. Виждаме, че хората са готови да участват дори и само за едно "благодаря". Но нека го направим ефективно и работещо, за да сме доволни от резултатите, които постигаме, а именно да няма толкова много разхвърлени опаковки по улиците, които най-лесно могат да бъдат събрани и рециклирани.

Източник: Фокус

Заглавие: Паднала в река върба събра огромно количество пластмасови отпадъци

Линк: <https://www.focus-news.net/novini/regioni/Padnala-v-reka-vurba-subra-ogromno-kolichestvo-plastmasovi-otpaduci-1642737>

Текст: За по-малко от година време паднала в река Банщица върба улови стотици килограми пластмасови рециклируеми отпадъци, предаде репортер на "Фокус". Дървото в землището на село Ябълково се явява като естествена преграда за плаващият във водите на реката отпадък.

Община Кюстендил и доброволци периодично почистват поречието на Банщица. Доброволци от "Чиста Струма" и "Хармоника" вече са получили потвърждение от Община Кюстендил и Общинско предприятие "Чистота", че предстои този отпадък да бъде изваден от реката, а те, заедно с Клуб "За бъдеще" – Кюстендил ще сортират отпадъка, който след това ще бъде извозен към пунктовете за рециклиране и до регламентирано депо.

"Който има нужда от повече информация и/или иска да се включи като доброволец за сортирането на отпадъка, нека се свърже с нас. Вече няколко пъти чистим събрания отпадък от това място. До месец ще поставим съоръжение на река Банщица и този ужас вече няма да се носи по течението на реката", споделиха от сдружението.

Самото съоръжение ще бъде пилотно за страната. То ще бъде изработено от олекотен материал и ще улавя плаващите отпадъци. Периодично събраната пластмаса ще бъде събирана и предавана за рециклиране.